

İletişimin İşlevleri

Doç. Dr. Bahar Baştuğ

İletişimin Psikolojik İşlevleri

- Küçük çocuklar hiçbir neden yokken ağlayabilir, bağırabilir. Bunlar ilgi çekme yöntemleridir. Çocuğun sorunu varlığını bildirmek ve varlığının bilindiğinin kendisine bildirilmesidir, kısaca iletişim kurmaktır. Bu gereksinim yalnızca çocuklukta değil, tüm yaşamı boyunca davranışlarını etkiler. İsteyerek yalnızlığı seçme dışında iletişimsizlik bizim için katlanılamaz bir durumdur.
- “Hey, ben de varım, işte burdayım” demek, varlığının anlamını bilmek ve bildirmek ihtiyacı vardır.

ROBINSON CRUSOE

Ben merkezli iletişim

- Piaget çocukları gözlemleyerek kendi kendilerine konuştuklarını ve kimsenin kendilerini dinleyip dinlememesine aldırmadıklarını saptamıştır. Bu iletişimin amacı kendi kendini doyurmak, kendi zevki için konuşmaktır.
- Bu tarz iletişim yetişkinlikte de sık yapılır. Yalnızken, korktuğumuzda, keyiflendiğimizde şarkı söylemek, ıslık çalmak, yüksek sesle konuşmak...anı defteri tutmak, şiirler, öyküler yazmak, çok kızdığımız birisine yalnızken küfürler etmek....

Araç işlevi gören iletişim

- İletişim bireyin amaçlarını gerçekleştirirken kullandığı bir araçtır.
- Başkalarından kendi istediğimiz gibi davranması için iletişime başvurmamız iletişimin araçsal kullanımıdır.
- Bir şeyi elde etmek için yalvarmak, emir vermek, ses tonunu yükseltmek, alçaltmak

Oyun işlevi

- Bazı durum ve ortamlarda iletişim insanda salt keyif ve doyum sağlamaya yönelik olur.
- Bu tarz bir iletişimin öğrenme, bilgilenme, başkalarında davranış değişikliği yaratma gibi amaçları yoktur.
- İki kişi arasındaki sohbet ya da TV’de bir dizi izleme bir tür oyundur.

Benliğin geliştirilmesi işlevi

- “Ben kimim?” “Nasıl bir insanım?” “Nasıl bir erkeğim/kadınım?” “Nasıl bir öğrenciyim?” bu soruların yanıtları insanın benlik duygularının ve bilincinin gelişmesini sağlar. Bu soruları doğrudan sormayız. Ama başkalarının sözlü ya da sözsüz davranışlarını gözleyerek ve değerlendirerek benliğimiz gelişir.

Toplumsal İşlevleri

- İletişim her toplumun doğuşu ve gelişmesi için temel olan toplumsal ilişkileri somutlaştırır, bu nedenle toplumsal yaşamın ilk ve vazgeçilmez bir ögesidir.

- Bu işlevleri birbirinden ayırt etmek kolay değildir. Bir iletişim anında hepsi ya da bazıları bir arada bulunabilir.

Haberdar etme işlevi

- Bilgi ve haberlerin belli kaynaklarda toplanması, bu kaynaklardan çevreye yayılması iletişimle gerçekleşir. Hükümet, merkezi ve yerel idari birimlerle, siyasi, ekonomik kuruluşlarla ve vatandaşlarla iletişim kurarak toplumun her kesiminde ve her konuda gerekli bilgileri edinerek yönetimi gerçekleştirir.

Eşgüdüm/Karşılıklı Bağlılık Sağlama İşlevi

- Bireysel çıkar ve amaçlar toplumun birliği ve devamı için sınırlandırılır ve yönlendirilir.
- Çevreden alınan bilgi ve haberlere gösterilen ve gösterilebilecek birey ve grup tepkilerinin eşgüdümü amaçlanır. Siyasal sistemde derlenen bilgilerin ve haberlerin değerlendirilmesi, ayıklanması, siyasetin oluşması, yayılması ve uygulanması, ekonomik sistemde ekonomik bilgilerin yorumlanması, ekonomi politikalarının belirlenmesi, pazarın oluşumu iletişimin bu işlevi ile ilgilidir.

Kuşaklararası Aktarma İşlevi

- Toplumsal ve kültürel mirasın aktarılması, toplumsal değerlerin, rollerin ve davranış kurallarının toplumun yeni üyelerine kazandırılması, toplumsallaşma süreci ile ilgili bir işlevdir.

Eğlence İşlevi

- Boş zamanları değerlendirme, işten ve yaşamın gerçeklerinden kaçma etkinlikleri iletişimle olur.

○ İletişimin toplumsal işlevinin 3 ilkesi vardır:

- 1. Geçmişini sürdürmek ve güncelleştirmek
- 2. Bugünü yaşayabilmek
- 3. Geleceği güvence altına almak.